

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 16/03-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. mája 2003 v senáte zloženom z predsedu senátu Jána Klučku a zo sudcu Alexandra Bröstla a sudkyne Ľudmily Gajdošikovej o sťažnosti A. F., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. R. H., B., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina vo veciach vedených pod spisovými značkami 10 Cb 713/99, 10 Cb 714/99 a 10 Cb 715/99 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo A. F. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaniach vedených pod sp. zn. 10 Cb 713/99, 10 Cb 714/99 a 10 Cb 715/99 porušené bolo .

2. Okresnému súdu Žilina p r i k a z u j e vo veciach vedených pod sp. zn. 10 Cb 713/99, 10 Cb 714/99 a 10 Cb 715/99 konať bez zbytočných prietáhov.

3. A. F. p r i z n á v a primerané finančné zadostučinenie vo výške 25 000 Sk (slovom dvadsaťpäťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Žilina j e p o v i n n ý nahradiť A. F. trovy konania vo výške 10 560 Sk (slovom desaťtisíc päťstošesťdesiat slovenských korún) do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet advokáta JUDr. R. H., B.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 16. januára 2003 doručené podanie A. F. (ďalej len „sťažovateľ“), bytom B., označené ako „Sťažnosť“. Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaniach Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) vedených pod sp. zn. 10 Cb 713/99, 10 Cb 714/99 a 10 Cb 715/99 vo veciach jeho návrhov z 26. marca 1999 na vydanie platobných rozkazov, ktoré by zaviazali odporcu PRIMA – ZDROJ, a. s., Žilina na zaplatenie dlžných súm 35 816,11 Sk, 102 302,60 Sk a 185 267 Sk. Okresný súd v týchto veciach vydal 14. a 18. mája 1999 tri platobné rozkazy č. 1 Rob 600/99, 1 Rob 601/99 a 1 Rob 602/99.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti ďalej uviedol:

„Odporca Prima – Zdroj, a. s. Žilina podala proti každému z týchto platobných rozkazov 9. 6. 1999 odpory. K odporom som sa v každej veci vyjadril 24. 8. 1999. Následne uvedené sporové veci boli zapísané do registra Okresného súdu v Žiline pod

sp. zn. 10 Cb 713/99, 10 Cb 714/99 a 10 Cb 715/99 a boli pridelené sudkyne JUDr. L. M., Ph.D. Od zapísania veci do registra 10 Cb vo veci sa prakticky nekoná.

Podľa mojich informácií jediným úkonom vybavujúcej sudkyne bolo zaslanie výzvy z 2. 3. 2001 môjmu právnenému zástupcovi, aby z dôvodov skúmania prekážky litispendencie predložil žaloby v obdobných veciach vedených mnou na Okresnom súde v Žiline proti tomu istému žalovanému. Odhliadnuc od toho, že uvedené podklady si mohol okresný súd zistiť z evidencie a spisov vlastného súdu, môj právny zástupca listom z 12. 3. 2001 predložil súdu kópie ďalších štyroch rozsudkov v obdobných veciach v ktorých súd právoplatne zaviazal odporcu zaplatiť istinu z rovnakého právneho dôvodu.

Okrem toho môj právny zástupca listom z 4. 6. 2002 oznámil súdu zmenu, ktorá nastala na strane odporcu.

...Z uvedeného vyplýva, že v označených veciach existujú neprimerané a neúmerné prieťahy v konaní na súde. Za viac ako tri roky Okresný súd v Žiline meritórne o mojich žalobách nielen nerozhodol ale neuskutočnil ani jedno pojednávanie.

Uvedené neodôvodnené prieťahy v konaní trvajú napriek tomu, že som sa sťažnosťou podľa zákona č. 80/1992 Zb. domáhal, aby tento protiprávny stav odstránil orgán štátnej správy súdov.

Listom z 12. 9. 2002 som sa sťažoval na prieťahy prostredníctvom môjho právneho zástupcu u predsedu Okresného súdu v Žiline.

Podpredseda Okresného súdu v Žiline listom z 12. 11. 2002 môjmu zástupcovi oznámil, že moja sťažnosť je dôvodná. Nevykonal však žiadne opatrenia na urýchlenné vybavenie veci, iba so sťažnosťou a jej vybavením oboznámil predsedníčku senátu, ktorá má moje veci pridelené na vybavenie.

Za toho stavu možno dôvodne predpokladať, že prieťahy budú pokračovať.

... Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, treba vziať do úvahy, že všetky tri moje žaloby sa týkajú identického predmetu konania. Nimi sa od odporcu domáham zaplataenia úrokov z omeškania za oneskorené uhradenie faktúrovaných finančných súm na základe kúpnej zmluvy. Jednotlivé žaloby sa len odlišujú výškou týchto sankcií podľa jednotlivých období omeškania v závislosti od organizačnej jednotky (predajne), ktorej

sa týka oneskorené plnenie. Okrem toho – ako je to súdu známe – na Okresnom súde v Žiline sa viedlo konanie v ďalších piatich veciach s totožným základom. V týchto veciach okrem okresného súdu rozhodoval aj Krajský súd v Žiline, ktorý v štyroch veciach potvrdil rozsudok okresného súdu o priznaní uplatnených nárokov, a Najvyšší súd v Bratislave, ktorý v dvoch veciach zamietol dovolanie žalovaného. Súdmi mi právoplatne priznali obdobné finančné nároky na základe rozsudkov vynesených v rokoch 1998 – 2001.

Z uvedeného vyplýva, že horeuvedené sporové veci nie sú právne zložité a to aj preto, že problematika sporov je upravená Obchodným zákonníkom. Pritom treba vziať do úvahy, že riešenie vecí súd môže obmedziť iba na skúmanie do úvahy prichádzajúcich písomných dôkazov (zmluvy, objednávky, dodacie listy, faktúry, doklady o úhrade a pod.).

Posudzujúc vec z hľadiska správania sa účastníkov treba uviesť, že ja som na jedinú výzvu súdu reagoval v ním určenej lehote – za štyri dni od obdržania výzvy, nenamietal som zaujatost' konajúcich sudcov ani nerobil som žiadne také kroky, ktoré by predlžovali konanie. Obdobne sa správa žalovaný.

V tejto veci neexistujú také skutočnosti, ktoré by mali byť zohľadnené na ťarchu účastníkov konania pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

Takými dôvodmi nie sú ani „vysoké zostatky v senátoch, ktoré vybavujú obchodnú agendu“ – ako to uvádza podpredseda okresného súdu v liste z 12. 11. 2002.

Ako to vyplýva z horeuvedeného, žalovaný v dôsledku nečinnosti súdu nemá právnu povinnosť zaplatiť mi požadovanú istinu vo výške 323.385,71 Sk, hoci do omeškania sa dostal ešte v roku 1996. Pritom vzhľadom na dôvod uplatnenia môjho nároku (úroky z omeškania) nemôžem sa domáhať „odškodnenia“ toho, že uvedenú dlžnú sumu nemám k dispozícii.

Okrem toho som ešte v marci 1999 zaplatil na súdnych poplatkoch v uvedených veciach 12.932,- Sk, ktoré taktiež nemám k dispozícii už temer 4 roky.

Uvedené skutočnosti vedú k záveru, že sa dôvodne môžem domáhať primeraného finančného zadostučinenia, najmä s ohľadom na to, že nemám možnosť

právnymi prostriedkami získať v primeranej lehote finančné plnenie, ktoré mi náleží a ktoré reprezentuje finančnú ujmu za porušovanie právnych povinností zo strany žalovaného.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Vzhľadom na to domáham sa titulom primeraného finančného zadosťučinenia sumy 35.000,- Sk.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, že:

„a) Okresný súd v Žiline vo veciach vedených pod sp. zn. 10 Cb 713/99, 10 Cb 714/99 a 10 Cb 715/99 porušil právo A. F. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky,

b) Okresnému súdu v Žiline v konaniach vedených pod sp. zn. 10 Cb 713/99, 10 Cb 714/99 a 10 Cb 715/99 prikázal konať tak, aby veci boli čo najrýchlejšie prejednané a rozhodnuté,

c) A. F. priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 35.000,- Sk, ktoré je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu,

d) Okresnému súdu v Žiline uložil, aby sťažovateľovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. R. H. uhradil do troch dní trovy konania pred ústavným súdom.“

Ústavný súd 29. januára 2003 predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len

„zákon o ústavnom súde“) a keďže nezistil dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona, rozhodol o jej prijatí na ďalšie konanie.

K prijatej sťažnosti sa podľa § 29 ods. 6 zákona o ústavnom súde 28. apríla 2003 vyjadril aj predseda okresného súdu (Spr. 3012/03), ktorý sa pripojil k stanovisku príslušnej sudkyne, ktorá uviedla:

„V právnych veciach navrhovateľa A. F., B., právne zastúpený JUDr. R. H., advokátom, proti odporcovi PRIMA ZDROJ Považská Bystrica, spol. s r. o., so sídlom Považská Bystrica, Tatranská 295, vedenými na OS Žilina pod sp. zn. 10 Cb 713/99, 714/99, 715/99 podávam k sťažnosti navrhovateľa podanej na Ústavnom súde SR 16. 1. 2003 nasledovné vyjadrenie.

Upresňujem skutočnosti uvádzané sťažovateľom v sťažnosti adresovanej ÚS SR zo dňa 13. 1. 2003 v tom smere, že predmetné právne veci boli po vydaní platobných rozkazov a podaných odporoch zapísané do senátu 10 Cb Mgr. M. G., ktorá skutočnosť musela byť zrejماً sťažovateľovi z doručovaných súdnych písomností (doručenie podaného odporu na vyjadrenie zo dňa 20. 7. 1999). Konajúcej sudkyňi JUDr. M. boli predmetné právne veci pridelené po preložení Mgr. G. na iný Okresný súd, na základe zmeny rozvrhu práce dňa 7. 9. 1999.

V čase prevzatia kompletného senátu po sudcovi Mgr. G. senát 10 Cb pozostával zo 7 + 1 vecí z roku 1994, 11 + 4 vecí z roku 1995, 24 + 12 vecí z roku 1996, 39 + 19 z roku 1997, 51 + 21 vecí z roku 1998, 87 + 64 z roku 1999 (prvý číselný údaj uvádza počet prevzatých vecí, druhý číselný údaj neprávoplatne rozhodnutých vecí). Spolu s 367 právnymi vecami agendy E, Er, Nr, z obdobia rokov 1994 – 1999 obsahoval senát 10 Cb celkom 706 právnych vecí. Poznávam, že k okamihu prevzatia senátu obchodného oddelenia 10 Cb som súčasne prejednávala právne veci občiansko právneho úseku v senáte 6 C, na ktorom úseku som pôsobila po vymenovaní do funkcie sudcu od júna 1999.

V čase prevzatia obchodného senátu som na civilnom úseku prejednávala 417 vecí (štatisticky 531 vecí). Za vyššie uvedeného stavu nebolo fakticky možné prejednávať všetky pridelené právne veci bez prietáhov. Napriek tomu, že postupom času došlo k presunu niektorej časti prejednávanej agendy do iných senátov

(občiansko právne veci, veci oddelenia Er, Nr), množstvo prevzatých vecí z obdobia rokov 1994 – 1999 súd prejednáva ešte v súčasnosti. Podľa štatistických údajov z mesiaca február roku 2003 pozostáva senát 10 Cb z 513 vecí v ktorých nie sú zahrnuté veci oddelenia E.

K námietke sťažovateľa k spôsobu zisťovania podmienok konania (prekážky litispendencie) uvádzam, že zisťované skutočnosti nebolo možné posúdiť z evidencie spisov OS Žilina, nakoľko žiadané spisy sa v tom čase nachádzali na Najvyššom súde SR v rámci prebiehajúceho dovolacieho konania.

Hoci vyššie uvádzané skutočnosti nie sú právne relevantné vo vzťahu k právam účastníkov konania garantovaným čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, považujem za potrebné poukázať na okolnosti a skutočnosti, ktoré ovplyvnili postup súdu pri prejednávaní konkrétnej veci. Navyše poznamenávam, že v predmetných veciach bol dňa 4. 2. 2003 (t. j. pred doručením sťažnosti OS Žilina) vytýčený termín pojednávania na deň 25. 4. 2003, o ktorom boli navrhovateľ – sťažovateľ a jeho právny zástupca dňa 10. 2. 2003 vyrozumení. “

Sťažovateľ vo svojom vyjadrení z 28. februára 2003 (doručenom ústavnému súdu 6. marca 2003) uviedol:

„V horeuvedenej veci:

- 1. na Vašu výzvu z 10. 2. 2003 oznamujem, že súhlasím, aby v mojej horeuvedenej veci Ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov upustil od ústneho pojednávania a*
- 2. pre prípad úspechu v mojej veci vyčíslujeme trovy tohto konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia advokátom podľa vyhlášky č. 163/2002 Z. z. takto:*

2.1. tarifná odmena podľa § 13 ods. 8 za nárok na vyslovenie porušenia ústavného práva = 4.270.- Sk (100 % podľa § 17 ods. 4) + tarifná odmena podľa § 13 ods. 1 z požadovaného finančného zadosťučinenia 35.000.- Sk = 1.700.- Sk, z toho 50 % (§ 17 ods. 4) = 850 Sk, spolu 5.120.- Sk za jeden úkon právnej služby, za 2 úkony (prevzatie veci a sťažnosť z 13. 1.

2003	10 240.- Sk
2.2. paušálna náhrada hotových výdavkov podľa § 19 ods. 3 á 128.– Sk za jeden úkon právnej služby, za 2 úkony	256.- Sk
2.3. DPH 20 % podľa § 22 ods. 3 z odmeny ad 2.1.	2 048.- Sk
Spolu	12 544.- Sk.“

Keďže obaja účastníci konania súhlasili s upustením od ústneho pojednávania, ústavný súd konal a rozhodol bez jeho nariadenia.

II.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ (II. ÚS 61/98), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným ... rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“ (II. ÚS 26/95). „K vytvoreniu stavu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci,

o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria súd považuje aj povahu prejednávanej veci.

Preskúmaním doterajšieho konania pred okresným súdom vo veciach sp. zn. 10 Cb 713/99, 10 Cb 714/99 a 10 Cb 715/99 ústavný súd zistil nasledovné skutočnosti a dospel k nasledovným záverom:

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd ako z obsahu sťažnosti, tak aj z vyžiadaného spisu zistil, že predmetom konaní pred okresným súdom vo veciach sp. zn. 10 Cb 713/99, 10 Cb 714/99 a 10 Cb 715/99 je spor o zaplatenie úrokov z omeškania za oneskorené platby podľa kúpnej zmluvy po podaní odporov proti platobným rozkazom vydaným na návrh sťažovateľa zo strany odporcu PRIMA – ZDROJ, a. s., Žilina. So zreteľom na to, že aplikácia príslušnej právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom súdnom poriadku (§ 174) a v Obchodnom zákonníku (§ 409 a nasl.) je stabilizovaná a vychádza zo štandardnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v takýchto veciach, možno vysloviť predpoklad, že ide o vec, ktorá nie je právne a skutkovo zložitá. Tento predpoklad však nevyplýval z doterajšieho priebehu konania, keďže k samotnému rozvinutiu súdneho konania ešte nedošlo.

2. Druhým kritériom, ktorého uplatnením ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným prieťahom v konaní, bol postup sťažovateľa ako účastníka konania. Vychádzajúc z vyžiadaného súdneho spisu ústavný súd zistil, že správanie sťažovateľa bolo v doterajšom priebehu konania aktívne a súčinnostné a nijako neprispelo k celkovej dĺžke konania. Právny zástupca sťažovateľa včas reagoval na výzvu zo strany okresného súdu z 2. marca 2001 (odpoveď doručená 14. marca 2001) a 4. júna 2002 oznámil okresnému súdu zmenu, ktorá nastala na strane odporcu.

3. Tretím kritériom, ktorého uplatnením ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným prieťahom v konaní, bol postup okresného súdu.

Všetky tri označené veci pôvodne napadli na okresný súd 31. marca 1999. Okresný súd vydal 14. mája 1999 a 18. mája 1999 v týchto veciach tri platobné rozkazy č. 1 Rob 600/99, 1 Rob 601/99 a 1 Rob 602/99, ktorými zaviazal odporcu zaplatiť sťažovateľovi uvedené sumy. Odporca podal proti každému z uvedených platobných rozkazov odpor doručený okresnému súdu 9. júna 1999. K odporu v každej veci sa sťažovateľ vyjadril 24. augusta 1999. Po zapísaní do registra Cb boli spisy okresného súdu pod sp. zn. 10 Cb 713/99, 10 Cb 714/99 a 10 Cb 715/99 na základe zmeny rozvrhu práce s účinnosťou od 15. augusta 1999 pridelené 7. septembra 1999 do senátu JUDr. Lenky Müllerovej, PhD.

Od 15. augusta 1999 do obdobia rozhodovania o sťažnosti sťažovateľa na ústavnom súde okresný súd urobil vo veci iba jeden úkon, keď 2. marca 2001 vyzval navrhovateľa (sťažovateľa), aby predložil okresnému súdu kópie žalôb v obdobných veciach, ktoré sú vedené proti tomu istému žalovanému, z dôvodu preskúmania prekážky litispendencie a rei judicatae.

Vo všetkých troch veciach bolo nariadené pojednávanie na 25. apríl 2003, pričom zo súdnych spisov vyplýva, že sa toto pojednávanie neuskutočnilo (chýbajúca zápisnica o pojednávaní).

Prietahy v označených konaniach uznal vo svojom vyjadrení z 12. novembra 2002 aj podpredseda okresného súdu. Vo vzťahu k uvádzanému pretrvávajúcemu vysokému nápadu na občianskoprávnom úseku okresného súdu ústavný súd konštatoval, že tento nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ani povahu okolnosti, ktorú ústavný súd zohľadňuje v súvislosti s pozitívnym záväzkom štátu zabezpečiť základné právo občana na súdne konanie bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd vyhodnotil vyššie uvedený postup okresného súdu a dospel k záveru, že v konaniach sp. zn. 10 Cb 713/99, 10 Cb 714/99 a 10 Cb 715/99 došlo

k zbytočným priet'ahom v konaní v období od 15. augusta 1999 do apríla 2003 (t. j. v celkovej dĺžke viac ako dva a pol roka), a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Na základe týchto skutočností ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o s'ťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

1. Ústavný súd v súlade so svojím rozhodnutím o porušení základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu, aby vo veciach sp. zn. 10 Cb 713/99, 10 Cb 714/99 a 10 Cb 715/99 konal bez zbytočných priet'ahov.

2. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy: „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.“

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Z ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vyplýva, že primerané finančné zadosťučinenie má povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Sťažovateľ požadoval priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 35 000 Sk pričom svoju žiadosť odôvodnil tým, že „odškodnenie“ žiada preto, lebo nemá „možnosť právnyimi prostriedkami získať v primeranej lehote finančné plnenie, ktoré mi náleží a ktoré reprezentuje finančnú ujmu za porušovanie právnych povinností zo strany žalovaného“ .

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je síce zmiernenie majetkovej ujmy, avšak nie aj prípadná náhrada škody.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v označených súdnych konaniach konal bez zbytočných prietáhov, vychádzal z názoru, že porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto jeho právomoci. V dôsledku toho (a aj vzhľadom na celkovú dobu nečinnosti) považoval preto za potrebné rozhodnúť aj o náhrade nemajetkovej ujmy, ktorá sťažovateľovi v dôsledku toho vznikla, a to priznaním primeraného finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na celkovú dobu konania okresného súdu v konaniach vo veciach sp. zn. 10 Cb 713/99, 10 Cb 714/99 a 10 Cb 715/99, berúc do úvahy, že sťažovateľ sa o predĺženie tejto doby zásadne nepričinil a zohľadňujúc konkrétne okolnosti prípadu vrátane pozície sťažovateľa sprevádzanej pocitom neistoty, ako aj naplnenie princípu spravodlivosti ústavný súd považoval priznanie sumy 25 000 Sk za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

3. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom advokátom JUDr. Romanom Hošovským, ktoré vyčíslil sumou (§ 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16, § 22 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), pričom

vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za 1. polrok roku 2002, ktorá bola 12 811 Sk (pre účely odmeny za úkony po 1. januári 2003). Náhrada bola priznaná za dva úkony po 4 270 Sk a po 130 Sk režijný paušál. Vzhľadom na to, že advokát je platiteľom dane z pridanej hodnoty, rozhodol ústavný súd o zvýšení odmeny o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 % z tejto odmeny podľa § 22 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb o 1 760 Sk.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2003